

شناسایی و تعیین میزان انبوهی نسبی زنبورهای مغزخوار پسته در منطقه قزوین

عباس اریاب

بخش آفات و بیماری‌های گیاهی مرکز تحقیقات کشاورزی قزوین

پسته در میان محصولات باغی منطقه قزوین از جایگاه ویژه‌ای برخوردار می‌باشد. عملکرد کیفی و کمی این محصول ارزشمند هر ساله توسط عوامل خسارت زای متعددی کاهش می‌یابد. در میان این عوامل زنبورهای مغز خوار از پتانسیل خسارت زای بالایی برخوردار می‌باشند. به منظور تعیین گونه زنبورهای مغزخوار و انبوهی نسبی هر یک، تحقیقی به شرح زیر در طی سال‌های ۷۹-۱۳۷۸ در منطقه قزوین انجام گردید. در این تحقیق در اواخر شهریور ماه از ۴۰ درخت پسته رقم قزوینی که به طور تصادفی از سه باغ واقع در سه منطقه متفاوت حومه قزوین انتخاب شده بود، ۸۰ نمونه (از هر درخت ۲ نمونه)، که هر نمونه حاوی ۱۰ میوه پسته مشکوک به آلودگی (دارای پریکارپ سبز و نارس) بودند، جمع آوری گردید. نمونه‌ها بعد از انتقال به آزمایشگاه از نظر وجود یا عدم وجود لارو زنبورها مورد بررسی قرار گرفتند. لاروهای بدست آمده تا تبدیل شدن به حشره کامل در شرایط مناسب نگهداری شدند. شناسایی نمونه‌ها نشان داد که زنبور مغز خوار سیاه پسته *Eurytoma plotnikovi* با $۰/۲۰۶ \pm ۹۲/۲۶۶$ درصد بیشترین انبوهی و زنبورهای *Megastigmus pistacia* و *Cyrtopyx pistacia* بترتیب با $۰/۳۱ \pm ۶/۶۵$ و $۰/۸ \pm ۲/۴۷$ درصد در رده‌های بعدی قرار دارند.